

DRŽAVNI ZBOR RS
mag. Dejan Židan, predsednik
Šubičeva 4
1000 Ljubljana
e-naslov: gp@dz-rs.si

Številka: 001-19/2019/2
Datum: 14. 2. 2019

**Zadeva: Odgovor na poslansko vprašanje poslanke Jelke Godec v zvezi z
zakonodajo na področju hospitalizacije otrok s posebnimi potrebami**
Zveza: Vaš dopis, št. 020-07/19-21/1 z dne 14. 1. 2019.

Na Ministrstvu za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) smo prejeli pisno poslansko vprašanje poslanke Jelke Godec, ki ga je naslovila na ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter na ministra za zdravje. Poslanica sprašuje, kako komentiramo zakonodajo na področju hospitalizacij otrok, še posebej z vidika staršev otrok s posebnimi potrebami, ali lahko staršem obljubimo, da se bomo kar najhitreje lotili spremembe zakonodaje, kakšni so učinki zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami in kdaj lahko pričakujejo novelo zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. V nadaljevanju posredujemo odgovor na zastavljeno vprašanje s področja dela ministrstva za zdravje.

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljnjem besedilu: ZZVZZ) v 1. točki prvega odstavka 23. člena med drugim določa, da je zavarovanim osebam z obveznim zavarovanjem zagotovljeno tudi plačilo zdravstvenih storitev sobivanja enega od staršev v zdravstvenem zavodu z bolnim otrokom do starosti otroka vključno 5 let. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) krije stroške nastanitve in prehrane v višini celotne cene, določene s pogodbo med ZZZS in izvajalcem zdravstvenih storitev.

V okviru pravice do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela pa 30. člen ZZVZZ določa, da pravica do nadomestila zaradi nege ožjega družinskega člana traja v posameznem primeru največ do sedem delovnih dni, za otroke do 7 let starosti ali starejšega zmerno, težje ali težko duševno in telesno prizadetega otroka pa do 15 delovnih dni. Kadar to terja zdravstveno stanje ožjega družinskega člana, lahko pristojni imenovani zdravnik izjemoma podaljša trajanje pravice do nadomestila, vendar največ do 30 delovnih dni za nego otrok do 7 let starosti ali starejšega zmerno, težje ali težko duševno in telesno prizadetega otroka oziroma do 14 delovnih dni za nego drugih ožjih družinskih članov. Imenovani zdravnik lahko izjemoma podaljša trajanje pravice do nadomestila osebnega dohodka za nego otroka, in sicer v primerih, ko je taka odsotnost potrebna zaradi nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja otroka oziroma v drugih izjemnih primerih. Taka odsotnost ne more biti daljša od 6 mesecev.

Ne glede na prej navedeno lahko na predlog strokovnega kolegija Kliničnega centra Ljubljana – Pediatrične klinike, imenovani zdravnik podaljša trajanje pravice do nadomestila plače za nego

otroka, in sicer v primerih, ko je to potrebno zaradi težke možganske okvare, rakavih obolenj ali drugih posebno hudih poslabšanj zdravstvenega stanja. Na predlog strokovnega kolegija Kliničnega centra Ljubljana – Pediatrična klinika lahko imenovani zdravnik odobri tudi pravico do nadomestila plače enemu od staršev, ko je tak otrok v bolnišnici. Pravico do nadomestila zaradi nege otroka sicer lahko uveljavlja eden od staršev do dopolnjenega 18. leta otrokove starosti oziroma dokler traja roditeljska pravica, pri čemer je trajanje odsotnosti odvisno od stanja bolezni in se glede na dinamiko poteka bolezni presoja individualno.

Pri otrocih s težjo okvaro oziroma poškodbo možganov ali hrbtenjače, pri katerih je potrebno usposabljanje staršev za poznejšo rehabilitacijo na domu, ima eden od staršev pravico do bivanja v bolnišnici. Dolžina usposabljanja je odvisna od programa, vendar lahko traja v posameznem primeru največ 30 dni. Pri otrocih s kroničnimi boleznimi ali okvarami ima eden od staršev v času usposabljanja za poznejšo rehabilitacijo otroka na domu pravico do bivanja v bolnišnici, vendar največ 14 dni v posameznem primeru. V tovrstnih primerih krije ZZZS stroške v višini 70% cene obračunske enote za nemedicinski del oskrbe, določene s pogodbo med ZZZS in bolnišnico. Skladno s šestim odstavkom 138. člena Pravil ima v teh primerih eden od staršev tudi pravico do nadomestila plače.

Mogoče se je strinjati, da je navedeno vsebinsko področje danes urejeno v nezadostnem obsegu. Zaradi navedenega smo na Ministrstvu za zdravje v sklopu priprave nove zakonodaje predvideli jasnejšo in predvsem celovito ureditev področja sobivanja. Bodoča zakonodaja na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja predvideva tudi uvedbo pravice do sobivanja v času zdraviliške rehabilitacije, ki se izvaja na stacionarni način. Ob tem pa bo zavarovani osebi pripadala tudi pravica do denarnega nadomestila v času začasne zadržanosti od dela zaradi sobivanja, in sicer celotno trajanje pravice do sobivanja.

Glede na predviden redni postopek sprejema novega Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in obsežnost ter predvsem zahtevnost vsebine, ki jo bomo uredili v sklopu povsem novega zakona, predvidevamo, da naj bi Vlada RS predlog zakona sprejela v jeseni letošnjega leta. Državni zbor RS pa bi ga v zakonodajni postopek sprejel konec letošnjega leta.

Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami ni bil obravnavan v prejšnjem mandatu, zato domnevamo, da se vprašanje glede učinkov novega zakona nanaša na Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (v nadaljnjem besedilu: ZOPOPP), ki je bil sprejet v letu 2017, uporablja pa se od 1. januarja 2019.

V zvezi z učinki ZOPOPP pojasnjujemo, da je Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 00405-6/2017/5 z dne 13. 12. 2017 imenovala Koordinacijski svet Vlade Republike Slovenije za zgodnjo obravnavo otrok s posebnimi potrebami in otrok z rizičnimi dejavniki v predšolskem obdobju, v katerega so bili imenovani v skladu s 25. členom ZOPOPP minister, pristojen za zdravje, minister, pristojen za socialno varstvo in minister, pristojen za izobraževanje.

V skladu z 19. členom ZOPOPP so 23. 1. 2018 ministrica za zdravje, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter ministrica za izobraževanje, znanost in šport podpisale dogovor o sodelovanju pri izvajanju zgodnje obravnave.

Ministrstvo za zdravje je s sklepom z dne 10. 1. 2018 in s sklepom z dne 11. 5. 2018 imenovalo medresorsko delovno skupino za pripravo podzakonskega akta na podlagi četrtega odstavka 10. člena ZOPOPP. Nalogi medresorske delovne skupine sta opredelitev organizacije, podrobnejših nalog, načina dela in postopkov sodelovanja v predlogu podzakonskega akta ter izdelava predloga javne mreže centrov za zgodnjo obravnavo na podlagi 25. člena ZOPOPP.

V letu 2019 še niso izpolnjeni vsi pogoji za izvajanje ZOPOPP, saj kljub zagotovljenemu financiranju v Republiki Sloveniji ni na razpolago dovolj specialnega kadra, ki je potreben za celostno obravnavo v multidisciplinarnih timih v centrih za zgodnjo obravnavo.

Ministrstvo za zdravje s pilotnim projektom "Celostna zgodnja obravnava otrok s posebnimi potrebami in krepitev kompetence strokovnih delavcev" že vzpostavlja tri enotne vstopne točke za otroke s posebnimi potrebami v dveh regijah (Osnovno zdravstvo Gorenjske v zahodni in Zdravstveni dom Maribor ter Zdravstveni dom Celje v vzhodni regiji), torej je že pilotni projekt sam po sebi plasiral v sistem nadgradnje treh obstoječih razvojnih ambulant, ki so že na voljo otrokom s posebnimi potrebami. V okviru projekta pa so organizirana izobraževanja za strokovne delavce v razvojnih ambulantah tudi iz drugih slovenskih regij.

Na Ministrstvu za zdravje nadaljujemo z vsemi dejavnostmi, ki so potrebne za implementacijo ZOPOPP in pripravljamo predlog spremembe zakona, ki bo odpravil pomanjkljivosti.

S spoštovanjem,

Samo Fakin
MINISTER

Vročiti:

- Državni zbor RS, gp@dz-rs.si – po e-pošti